

Ontheffing van de verplichting tot het opstellen van een project-MER

Bouw en exploitatie van 1 windturbine op terrein Groep Bolckmans Green in Gent

Initiatiefnemer:
Groep Bolckmans Green
Vaartdijk 15/4
2960 Brecht

17 april 2025
PR2898

Projectbeschrijving en procedure

Het verzoek tot ontheffing van de project-MER-plicht (ontheffingsdossier) werd opgesteld in functie van een toekomstige omgevingsvergunningsaanvraag door Groep Bolckmans Green nv met het voornemen om 1 windturbine te realiseren en te exploiteren op hun eigen site te Korte Mate 10, 9042 Desteldonk (Gent). De maximale rotordiameter en tiphoogte van de windturbine zullen respectievelijk 163 m en 210 m bedragen. De windturbine wordt ruimtelijk aanzien als een uitbreiding op het bestaande windturbinepark rondom de Gentse Kanaalzone.

De doelstelling en verantwoording van het project worden duidelijk geschetst in § 4 'BELEIDSKADER WINDENERGIE' in het ontheffingsdossier.

Voor meer duiding rond het project zelf en de locatie kan er verwezen naar § 6 'SITUERING EN BESCHRIJVING VAN HET PROJECT' en § 7 'LOCATIEKEUZE EN TOETSING RUIMTELIJK KADER' in het ontheffingsdossier.

Het project behoort tot de bijlage II van het project-m.e.r.-besluit¹ namelijk rubriek 3 i:

"Installaties voor het opwekken van elektriciteit door middel van windenergie voorzover de activiteit betrekking heeft:

- *op 20 windturbines of meer, of*
- *op 4 windturbines of meer, die een aanzienlijke invloed hebben of kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied."*

Voor projecten van bijlage II dient in principe een project-milieueffectrapport of project-MER opgesteld te worden. De initiatiefnemer kan er echter voor kiezen om een gemotiveerd verzoek tot ontheffing van de verplichting tot het opstellen van een project-MER (ontheffingsdossier) in te dienen bij het Team Omgevingseffecten van de afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten van het departement Omgeving van de Vlaamse overheid in toepassing van artikel 4.3.3 §3 2° van het DABM².

Het project omvat tevens een bronbemaling waardoor eveneens rubriek 10 j van bijlage III van toepassing is: *"Werken voor het onttrekken of kunstmatig aanvullen van grondwater, die niet zijn opgenomen in bijlage I of II"*. In toepassing van artikel 2§8 van het project-m.e.r.-besluit worden de effecten van het bijlage III-project eveneens kort besproken in dit verzoek tot ontheffing.

Het Team Omgevingseffecten ontving het verzoek tot ontheffing, opgemaakt door het studiebureau Encon, op 8 mei 2024. Het ontheffingsdossier werd door het Team Omgevingseffecten voor advies voorgelegd aan een aantal instanties waarvan de volgende reageerden:

- Agentschap voor Natuur en Bos Oost-Vlaanderen – ongunstig advies
- Agentschap Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen – positief advies
- Departement Mobiliteit en Openbare Werken – geen advies
- Departement Zorg – enkele opmerkingen

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage, B.S. 17 februari 2005, zoals herhaaldelijk gewijzigd.

² Het decreet algemene bepalingen inzake milieubeleid van 5 april 1995 (DABM, BS 03/06/1995, herhaaldelijk gewijzigd)

- Departement Omgeving, Afdeling GOP – Team Omgevingseffecten – Externe Veiligheid – positief advies
- Defensie – positief advies
- Skeyes – positief advies
- FOD Mobiliteit en Vervoer – DG Luchtvaart – positief advies
- KMI – geen advies
- OVAM – positief advies
- Fluxys – ongunstig advies
- Elia – aandacht voor vergunningsvoorwaarden
- NMBS – geen opmerkingen
- Infrabel – aandacht voor vergunningsvoorwaarden
- North Sea Port – positief advies
- VMM – kern advisering grondwater – geen advies
- Stad Gent – positief advies

Er is geen reactie gekomen van: provincie Oost-Vlaanderen, Vlaams Energieagentschap, Agentschap Landbouw en Zeevisserij Oost-Vlaanderen en Agentschap Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen.

Het ongunstige advies van het Agentschap voor Natuur en Bos heeft geleid tot aanpassingen en aanvullingen aan het ontheffingsdossier. In hoofdzaak zijn er opmerkingen gemaakt op de discipline biodiversiteit, meer specifiek wat betreft de beschrijving en beoordeling van de mogelijke impact op vogels, en opmerkingen wat betreft veiligheidsrisico's (advies Fluxys).

Het Team Omgevingseffecten ontving aanvullende dossierstukken, samen met een licht gewijzigd ontheffingsdossier (met een verwijzing naar nieuwe natuurstudie) op 24 februari 2025. Het verzoek tot ontheffing werd opnieuw ter advies voorgelegd aan het Agentschap voor Natuur en Bos en Fluxys. Beide verleenden een gunstig advies.

De aanpassingen en aanvullingen zijn voldoende verwerkt in het ontheffingsdossier [versie ontvangen 24 februari 2025].

Beoordeling van het verzoek tot ontheffing

Het verzoek tot ontheffing bevat een duidelijke beschrijving en verduidelijking van het project. Het project en de omgeving ervan worden duidelijk gesitueerd op topografische kaart en op de geldende bestemmingsplannen. Alle relevante disciplines zoals er zijn: 'geluid & trillingen'; 'landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie'; 'biodiversiteit'; 'licht – slagschaduw'; 'mens'; 'ruimtelijke aspecten'; 'mobiliteit'; 'bodem en grondwater'; 'oppervlaktewater'; 'lucht en klimaat' worden behandeld door het beschrijven van de referentietoestand en het bespreken en beoordelen van de effecten. Voor elke discipline wordt tot de conclusie gekomen dat er geen aanzienlijke negatieve effecten verwacht worden.

Er is voldaan aan de gemaakte opmerkingen van de adviesinstanties.

Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) maakt een gunstig advies over waarin het Team Omgevingseffecten zich kan vinden. Belangrijk hierbij is het volgende besluit (en relevant voor de omgevingsvergunningsaanvraag):

“Het ANB vraagt om een stilstandregeling te voorzien tijdens de ochtend- en avondscherming in de winterperiode, 15 november – 15 maart: van 45 min voor zonsopgang tot 30 min na zonsopgang, en van 30 min voor zonsondergang tot 1u na zonsondergang. Hiermee kan het aantal aanvaringsslachtoffers tijdens de drukste periodes van voedseltrek van- en naar de slaapplekken vermeden worden.

Betreffende de vleermuizen en de overige onderzochte effecten, kan het ANB met de conclusie uit het verzoek tot ontheffing akkoord gaan dat er geen significante impact wordt verwacht.”

Fluxys verleent een gunstig advies met volgende voorwaarde (belangrijk voor de omgevingsvergunningsaanvraag):

“Ten allen tijden dienen zowel de specifieke voorwaarden en veiligheidsmaatregelen (zie specifiek bij het advies) te worden nageleefd in het kader van uw aanvraag.”

Verder rekening houdende met de voor dit project relevante bijlage II-criteria van het DABM zoals:

- de kenmerken van het project: het betreft het plaatsen en exploiteren van 1 windturbine op de site Korte Mate 10, 9042 Desteldonk (Gent) met een maximale rotordiameter van 163 m en een maximale tiphoogte van 210 m.
- de locatie van het project: de windturbine is gelegen op de site van Groep Bolckmans Green in de Gentse Kanaalzone. De inplanting van de windturbine op het perceel is volgens het Gewestplan volledig gelegen in industriegebied voor zeehaven en watergebonden bedrijven, ter hoogte van de windturbinelocatie is het GRUP “Afbakening Zeehavengebied Gent” van kracht, maar de gebiedsbestemming wordt hierdoor niet gewijzigd.

Bij de keuze van de inplantingslocatie van de windturbine werd rekening gehouden met de principes van de drietrapsladder³. De geplande windturbine is gelegen binnen het bestaande ruimtebeslag van de Gentse Kanaalzone (trap 1), daarnaast wordt duidelijk gebundeld aan het zeekanaal, de aanwezige hoogspanningslijnen, de industriële bedrijvigheid en de vergunde windturbines (trap 2). De bijkomende windturbine vindt landschappelijk en visueel aansluiting bij voornoemde elementen en voldoet zo aan het bundelingsprincipe.

De locatie van de windturbine houdt verder rekening met de energetische optimalisatie van de industriezone, waarbij rekening wordt gehouden met de noodzakelijke tussenafstanden ten gevolge van veiligheidsaspecten en het vrijwaren van de huidige en toekomstige hoofdactiviteiten op de betrokken terreinen.

De windturbine ligt niet binnen habitatrictlijngebied of VEN-gebied. Het dichtstbijzijnde habitatrictlijngebied is ‘Bossen en heiden van zandig Vlaanderen: oostelijk deel’ (BE2300005), waarvan verschillende deelgebieden het projectgebied omringen. De deelgebieden van deze SBZ overlappen telkens met VEN-gebied. Deze situeren zich op ruime afstand van de geplande windturbine (> 5 km).

³ Omzendbrief OMG/2024/1 ‘Afwegingskader en randvoorwaarden voor de oprichting van windturbines’. Trap 1 en 2 zijn van toepassing, trap 3 - In open ruimte is dit niet voor dit project.

Verder zijn deelgebied 'Damvallei' van habitatrichtlijngebied 'Schelde- en Durmeëstuarium van de Nederlandse grens tot Gent' (BE2300006) en overlappend VEN-gebied 'Damvallei' gelegen op ca. 8 km van de geplande windturbine. Verder ligt VEN-gebieden 'De Vallei van de Benedenleie' (grote eenheid natuur) op ca. 10 km ten zuidwesten van de geplande windturbine.

Het projectgebied situeert zich niet in of nabij vogelrichtlijngebied. Het meest nabij gelegen vogelrichtlijngebied 'Durme en de middenloop van de Schelde' (BE2301235) bevindt zich op ca. 13,5 km ten zuidoosten van de windturbine. Vogelrichtlijngebied 'Krekengebied' (BE2301134) bevindt zich op ca. 14 km ten noorden van de windturbine.

Er zijn geen erkende natuurreservaten gelegen in of nabij het projectgebied.

De windturbine is niet gelegen binnen een site of zone met een beschermd statuut (voor wat betreft erfgoed).

- de soort en kenmerken van de mogelijke effecten zoals beschreven in het ontheffingsdocument zoals:
 - ✓ geen aanzienlijk negatieve effecten met betrekking tot de disciplines biodiversiteit; bodem; water; mens; lucht; geluid en trillingen; landschap, bouwkundig erfgoed en archeologie.

Tevens rekening houdend met de vermelde kenmerken van het project en vermelde operationele maatregelen in het dossier voor wat betreft geluid en slagschaduw (slagschaduwmodule met stilstand regeling) is het Team Omgevingseffecten – Milieueffectrapportage van oordeel dat het voorgenomen project geen aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het milieu en een project-MER redelijkerwijze geen nieuwe of bijkomende gegevens over aanzienlijke milieueffecten kan bevatten.

Besluit

Een **ontheffing van de verplichting tot het opstellen van een project-MER wordt toegekend** voor 'Bouw en exploitatie van 1 windturbine op terrein Groep Bolckmans Green' in Gent.

Deze ontheffing wordt verleend voor een termijn van vier jaar.

Deze beslissing dient samen met het verzoek tot ontheffing deel uit te maken van de omgevingsvergunningsaanvraag.

Digitaal getekend door

Isabel Jacobs

Afdelingshoofd

Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten (GOP)